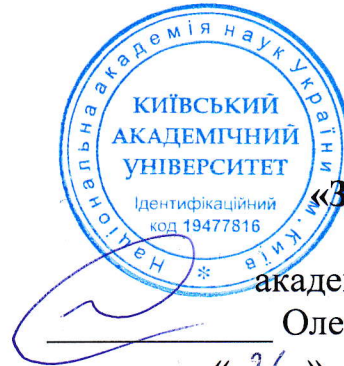

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**

**ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«КИЇВСЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор
академік НАН України
Олександр КОРДЮК
« 26 » 08 2021 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
про порядок та умови здійснення вибору навчальних
дисциплін студентами та формування вибіркової частини
робочих навчальних планів**

Розглянуто та схвалено
Вченою радою
Київського академічного університету
від « 26 » серпня 2021 р.
Протокол № 5

I. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

1.1. Порядок розроблено відповідно до законів України «Про вищу освіту», Закону України «Про наукову та науково-технічну діяльність», Закону України «Про освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності», Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 р. № 962 «Про утворення Державної наукової установи “Київський академічний університет”», Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.07.2019 р. № 555-р «Про внесення змін до пункту 3 розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 р. № 962», та з урахуванням «Тимчасового положення про організацію освітнього процесу в Київському академічному університеті».

1.2. Даний порядок запроваджується в Київському академічному університеті (далі – КАУ) з метою:

- набуття студентами поглиблених професійних знань, умінь та навичок в межах обраної освітньо-наукової програми (далі – ОНП) та здобуття ними спеціальних професійних компетентностей, зокрема, отримання навичок проведення наукових досліджень під керівництвом наукового керівника, у тому числі із здобуттям професійної кваліфікації (якщо це передбачено ОНП);
- створення умов для розвитку особистості й творчої самореалізації кожного студента КАУ, задоволення його освітніх і кваліфікаційних потреб;
- підвищення якості вищої освіти в КАУ, особливо науково-дослідної компоненти, актуалізації її змісту та удосконалення організації навчально-виховного процесу, шляхом оновлення вибіркової частини навчальних планів та наповнення новими навчальними курсами, відповідно до розвитку сучасних напрямів науки;
- забезпечення реалізації студентами індивідуальної освітньо-наукової

траєкторії в межах обраної студентом ОНП та вільного вибору студентом навчальних дисциплін з інших освітньо-наукових програм, що пропонуються спеціалізованими кафедрами КАУ;

- регламентації порядку формування вибіркової частини робочих навчальних планів в рамках освітньо-наукових програм, розроблених спеціалізованими кафедрами КАУ.

1.3. Навчальний план з відповідної ОНП розробляється спеціалізованою кафедрою КАУ на підставі освітньо-наукової програми і визначає перелік та обсяг обов'язкових і вибіркових дисциплін та інших освітньо-наукових компонентів у кредитах ЄКТС, їх логічну послідовність, форми організації освітнього процесу, види та обсяг навчальних занять, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю, що забезпечують досягнення здобувачем відповідного ступеня вищої освіти програмних результатів навчання.

Обов'язкова компонента навчального плану включає науково-дослідну роботу та обов'язкові навчальні дисципліни, що визначаються законодавством України, Вченою радою КАУ та спеціалізованою кафедрою, яка розробила відповідну ОНП.

Вибіркова компонента навчального плану включає навчальні дисципліни вільного вибору студента. При цьому вибіркова компонента має дати можливість вибору студентом для свого індивідуального навчального плану навчальних дисциплін обсягом не менше 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених відповідною ОНП.

Перелік освітніх компонентів Навчального плану може змінюватись під час доопрацювання (коригування, доповнення) ОНП.

1.4. Робочий навчальний план з відповідної ОНП розробляється спеціалізованими кафедрами на навчальний рік (в окремих випадках на поточний семестр) на основі індивідуальних навчальних планів студентів з метою конкретизації планування та організації навчального процесу і включає освітні та професійні компоненти ОНП передбачені цими індивідуальними

планами на відповідний навчальний рік (в окремих випадках на поточний семестр).

1.5. Індивідуальний навчальний план студента (ІНПС) розробляється для кожного студента на основі навчального плану відповідної ОНП у визначеному відповідною спеціалізованою кафедрою порядку та затверджуються на засіданні кафедри на кожний навчальний рік. Індивідуальний навчальний план формується за результатами особистого вибору здобувачем вищої освіти дисциплін в обсязі, не меншому за 25% загальної кількості кредитів ЄКТС, передбаченого відповідною ОНП з урахуванням вимог ОНП щодо вивчення її обов'язкових компонентів.

1.6. Індивідуальний навчальний план студента є робочим документом, що містить інформацію про перелік та послідовність вивчення обов'язкових та вибіркових навчальних дисциплін, обсяги навчального навантаження студента з усіх видів навчальної діяльності, плани з науково-дослідної роботи. У ІНПС фіксується результати та успішність навчання студента та виконання ним науково-дослідної роботи протягом усього періоду навчання, результати державної атестації та рішення екзаменаційної комісії.

1.7. Індивідуальні навчальні плани студентів 1 року навчання складаються студентами разом із їхніми науковими керівниками, затверджуються відповідними спеціалізованими кафедрами до **15 вересня**. Індивідуальні навчальні плани студентів на другий навчальний рік мають бути погоджені із науковими керівниками та спеціалізованими кафедрами до **30 квітня**.

1.8. ІНПС складається у двох примірниках підписується здобувачем вищої освіти, його науковим керівником та завідувачем спеціалізованої кафедри КАУ.

1.9. ІНПС є обов'язковим для виконання здобувачем певного рівня вищої освіти.

1.10. Початок формування ІНПС розпочинається після видання наказу про зарахування студентів на відповідні освітньо-наукові програми. Терміни

закінчення періоду для вибору навчальних дисциплін та формування індивідуальних навчальних планів студентів, що зазначені в пункті 1.7, в окремих випадках може коригуватися відповідним наказом директора КАУ.

1.11. Для студентів, які навчаються за освітньо-науковими програмами академічної мобільності або подвійного диплому, процедури вільного вибору дисциплін (блоків дисциплін) організуються у терміни і за порядком, передбаченими відповідними Угодами із навчальними закладами та науковими установами, що є партнерами з виконання спільних з КАУ програм академічної мобільності.

II. Рекомендації щодо формування індивідуальних навчальних планів студентів та організації процедур вибору навчальних дисциплін з вибіркової компоненти ОНП

2.1. Спеціалізовані кафедри КАУ в кінці квітня місяця оприлюднюють на сайті КАУ освітньо-наукові програми (із переліком дисциплін вільного вибору разом із їхніми сілабусами) та теми магістерських робіт, які пропонуються на наступний навчальний рік.

2.2. З травня по вересень поточного року представники спеціалізованих кафедр КАУ організують зустрічі абітурієнтів із викладачами кафедр та забезпечують контакти з консультантами відповідних ОНП з усіх питань щодо організації освітнього процесу в КАУ та вибору студентами навчальних дисципліни.

2.3. Формування індивідуальних навчальних планів студентів магістратури КАУ розпочинається одразу після видання наказу про зарахування студентів на відповідні освітньо-наукові програми. ІНПС складається студентом разом із його науковим керівником в терміни, що зазначені в пунктах 1.7 та 1.10 розділу I. У разі, якщо студент першого року навчання (в зазначені терміни обрання дисциплін вільного вибору) не

визначився із науковим керівником, тоді спеціалізована кафедра пропонує студенту допомогу консультанта кафедри з відповідної ОНП, який призначається завідувачем кафедри.

2.4. Кафедри формують робочі групи з відповідних ОНП, які на підставі аналізу побажань студентів та рекомендацій наукових керівників і консультантів формують навчальні групи із студентів для вивчення вибіркового дисциплін та готують перелік вибіркового дисциплін для робочого навчального плану з ОНП, який розглядається на засіданні кафедри і рекомендується для затвердження директором КАУ.

2.5. ІНПС, зазвичай формуються на навчальний рік. В окремих випадках, після першого семестру студенти першого року навчання, на підставі заяви на ім'я завідувача спеціалізованої кафедри, можуть змінити декілька обраних ними раніше вибіркового дисциплін, які студенти будуть вивчати у другому семестрі. Процедура погодження змін до ІНПС має бути завершена перед початком другого семестру першого року навчання в магістратурі КАУ. Переривання в прослуховуванні обраних дисциплін, які продовжуються у другому семестрі, не допускається.

2.6. Не допускається зміна обраних дисциплін (спеціалізованих блоків) після початку навчального семестру, в якому вони викладаються.

2.7. При затвердженні індивідуального навчального плану студента на наступний навчальний рік враховується фактичне виконання студентом плану за попередній рік.

2.8. У разі переведення студента з іншого навчального закладу або його поновлення на навчання до індивідуального навчального плану включаються дисципліни, які вивчалися студентом у попередній період та результати їх підсумкової атестації (відповідно до академічної довідки).

2.9. За погодженням з дирекцією КАУ, спеціалізовані кафедри КАУ можуть затвердити інший порядок формування індивідуальних навчальних планів студентів, які навчаються в рамках ОНП, розроблених на цих кафедрах.

III. Організація вивчення вибіркових дисциплін

3.1. Для організації освітнього процесу в КАУ, оптимальна кількість студентів у групах для вивчення дисциплін нормативної та варіативної компонент визначається згідно з «Тимчасовим положенням про організацію освітнього процесу». Так, мінімальна кількість студентів у групах дисциплін вільного вибору з науково-дослідної підготовки становить 3 особи.

3.2. У разі меншої чисельності студентів у групах, що вибрали вивчення окремої вибіркової дисципліни, за рішенням спеціалізованої кафедри та з урахуванням обсягів фінансового забезпечення, час, що виділяється у вибірковій дисципліні на аудиторні заняття (лекції, практичні, семінарські та лабораторні види занять) може бути зменшений на *коефіцієнт зменшення аудиторних занять – К*. Коефіцієнт зменшення аудиторних занять пропорційний зменшенню чисельності студентів в групі і визначається як: $K = n / N$, де n – фактична чисельність студентів у групі, N – мінімальна нормативна чисельність студентів у групі для вивчення дисципліни вільного вибору. Зменшене значення кількості аудиторних годин відповідних дисциплін округлюється до парного числа у більшу сторону. Визначене зменшене значення аудиторних годин дисциплін заноситься до робочого навчального плану у відповідні графи, в яких визначаються години для проведення лекцій, семінарських, практичних та лабораторних занять.

Скорочені аудиторні години визначаються, як різниця між загальним обсягом аудиторних годин, які передбачені навчальними планами, та аудиторних годин на проведення лекцій, практичних занять, лабораторних робіт, які отримані за вищезазначеною методикою.

Скорочені аудиторні години враховуються, як індивідуальні заняття (окремий стовпчик у робочих навчальних планах). На ці години викладачеві надається додатковий час для проведення консультацій. Додатковий час на проведення консультацій не перевищує 25% від часу індивідуальних занять.

3.3. Спеціалізована кафедра несе відповідальність за якість викладання і належне методичне забезпечення навчальних дисциплін, які обрані студентами.

3.4. Студенту може бути відмовлено у реалізації його вибору і запропоновано здійснити новий вибір, якщо внаслідок вибору навчальної дисципліни є перевищення встановленого максимуму кількості дисциплін (16 дисциплін за навчальний рік), які студент може опанувати в одному семестрі або сумарна кількість набраних кредитів перевищує 120 кредитів за два роки навчання.

3.5. Якщо студент у встановлені терміни без поважних причин не скористався своїм правом вибору (навчальної дисципліни та/або спеціалізованого блоку), то відповідні позиції його ІНПС визначаються за пропозицією спеціалізованої кафедри з урахуванням вибору інших студентів, які навчаються за цією освітньо-науковою програмою і затверджується розпорядженням завідуючого кафедри. Відмова студента виконувати сформований таким чином індивідуальний навчальний план розглядається як порушення «Тимчасового положення про організацію освітнього процесу» в Київському академічному університеті, внаслідок чого студент відраховується з КАУ за невиконання навчального плану.

IV. Прикінцеві положення

4.1. Заяви студентів та розпорядження про формування груп зберігаються впродовж усього терміну навчання студента за відповідним рівнем вищої освіти.

4.2. У випадку поновлення, переведення студента, допуску до занять після завершення академічної відпустки за письмовою заявою студента і згодою спеціалізованої кафедри можливе перезарахування результатів навчання вибіркового дисциплін за рахунок результатів навчання фактично

вивчених дисциплін.

4.3. Внесення суттєвих змін до цього Положення здійснюється лише за рішенням Вченої ради Київського академічного університету за поданням спеціалізованих кафедр після відповідних консультацій та з урахуванням пропозицій студентів КАУ.